

6^e zondag van Pasen

1 mei 2016

Joël 2:21-27

Johannes 14:22-29

Om niet te vergeten, om nooit te vergeten. Daarom zijn wij hier, bij elkaar. Daarom staan we bijvoorbeeld komende woensdag, 4 mei stil bij de gruwelen van oorlogen. Luisteren we naar verhalen over de 2^e wereldoorlog, over de slachtoffers die deze heeft geëist. We horen hoe deze intense en onvoorstelbare ervaringen mensen hebben gevormd, hun levens en zelfs dat van generaties erna hebben bepaald. We herdenken, om de geschiedenis levend te houden, om te beseffen: dit nooit meer. Hier, in Nederland, in Europa, hopelijk ook eens overal op de wereld, al lijkt die droom verder weg dan ooit en kunnen we ons zelfs afvragen of mensen er van geleerd hebben.

Wij mensen vertellen elkaar verhalen, om datgene wat we belangrijk vinden, dat wat echt van waarde is, waar we anderen mee kunnen steunen, door te geven. Wij doen het, onze ouders, onze voorouders deden het, tot ver in het verleden deden mensen dat.

Zoals ook de mensen rondom de Jezusgemeenschap, de eerste christenen.

Vandaag hebben we een verslag van zo'n verhaal gehoord, bij de evangelist Johannes. Een verhaal dat de leerlingen aan elkaar verteld hebben, naderhand, toen Jezus dood was. Omdat ze het belangrijk vonden dat datgene wat Jezus voor hen betekend heeft, doorverteld zou worden, om niet te vergeten. Dat verhaal *is* doorverteld tot op de dag van vandaag. Daarom zitten we immers hier. Om levend te houden, om ons te laten inspireren.

Laten we ons eens verplaatsen naar die Jezusgemeenschap waarbinnen het evangeliieverhaal van vandaag ontstaan zou kunnen zijn. Laten we eens luisteren naar een gesprek dat leerlingen, volgelingen destijds NA de dood van Jezus gevoerd zouden kunnen hebben. Hoe zou dat gegaan kunnen zijn? Misschien al volgt:

"Weet je nog, de laatste keer dat we met Jezus aan tafel zaten? We hebben hem toen het hemd van het lijf gevraagd. Hij gaf wel antwoord, maar zoals zo vaak gebeurde, spraken we volledig langs elkaar heen. Alsof we in verschillende werelden leefden. Hij kon zo cryptisch zijn, zo vaag. Zo had hij het constant over weggaan, nog korte tijd bij ons zijn. Hij sprak over elkaar liefhebben, over zijn speciale band met de Vader (wie mij heeft gezien heeft de Vader gezien). De woorden 'maak je niet ongerust en verlies de moed niet' konden we nog wel volgen, maar de strekking ontging ons volledig. Dan dat gebrabbel over de heilige Geest, de pleitbezorger, die God zal zenden om ons te helpen en te steunen. Hoe konden wij toen weten dat hij ons een hart onder de riem wilde steken?"

Ja, nu achteraf, nu hij er niet meer is, krijgen zijn woorden betekenis. Zo gaat dat vaak, als we enige afstand tot de gebeurtenis hebben, gaan we begrijpen. Het lijkt wel alsof zijn woorden in ons ontkiemd zijn en tot bloei gekomen. Nu hij dood is, is hij op een andere manier veel meer aanwezig. We zouden kunnen zeggen dat hij deel is geworden van ons leven, dat hij voortleeft in ons."

Wellicht dat de eerste christenen destijds ongeveer zo met elkaar gesproken hebben. Die gesprekken, die verhalen waren belangrijk om elkaar te bemoedigen. Dat was ook nodig, want ze hadden zulke andere verwachtingen en droombeelden toen Jezus nog leefde. Door zijn dood zullen ze zwaar teleurgesteld geweest zijn. Immers, met zijn dood, waren ook de dromen over en de hoop op een nieuw leven vervlogen. Ze hadden alles voor hem opgegeven en nu stonden ze daar met lege handen. Wat heeft het leven dan nog voor zin? Hoe blijf je dan overeind?

Bovendien, toen hij nog lijfelijk aanwezig was, was geloven in God eenvoudig en konden ze hem ten alle tijden vragen stellen. Na zijn dood waren ze geheel op zichzelf aangewezen. Dan blijkt geloven

een stuk weerbarstiger. Ze zaten vast vol twijfels en vragen: is zijn dood een mislukking van zijn leven, dus was alles voor niets, tevergeefs? Als God liefde is en Jezus zo'n speciale band met God had, hoe kan God hem dan in de steek laten? Had hij wel een speciale relatie met God of was het een charlatan, een valse profeet? Aan de andere kant had hij wel een intense relatie met God, zoals hij God aansprak met Abba – pappie -, alsof God heel dichtbij was; hij durfde in te gaan tegen allerlei opgelegde regels die als een keurslijf voor de mensen waren. Ook schrok hij niet terug voor weduwen, vrouwen, melaatsen, armen, uitgestotenen, homo's...

Zo zullen zijn leerlingen destijds wellicht geworsteld hebben met zijn afwezigheid... terwijl ze dan weer de ene kant en dan de andere kant op zijn geslingerd. Vandaar de 50 dagen tussen Pasen en Pinksteren, met na 40 dagen hemelvaart, de totale verlatenheid. Al zijn de getallen misschien symbolisch, ze geven wel iets weer van het proces van zoeken, verliezen en tot inzicht komen: Jezus leeft! Zal dat een lineair of een steeds terugkerend proces geweest zijn?? Ofwel, een leven lang zoeken naar geloof, naar Jezus, naar God. Hierbij is het elkaar vertellen van de geloofsverhalen een steun. Om vol te houden, door te gaan....

Stel dat de eerste christenen destijds al worstelden met de aanwezigheid en afwezigheid van Jezus, van God. Tussen haakjes, eigenlijk staat de hele bijbel vol met dit soort verhalen. Stel dat dat destijds al speelde, toen de mensen Jezus nog gekend hebben, of mensen hebben gekend die Jezus nog hebben meegemaakt. Verhalen dus uit de eerste hand. Hoe zal het dan met ons zijn, vele vele generaties, ontwikkelingen, culturen later...??!!

Geweldig eigenlijk dat die bijzondere verhalen ook nu nog zoveel zeggingskracht hebben, ze na al die eeuwen nog steeds zeer waardevol zijn, dat we ze levend houden en ze ons in onze zoektocht van geloof nog steeds kunnen steunen. Zodat de woorden in ons wortel kunnen schieten en wij af en toe, misschien twijfelend kunnen zeggen

Amen

drs. Petra van der Voort, theoloog